

456

Wet van 29 september 2021 tot wijziging van de Tijdelijke wet verkiezingen covid-19 in verband met de afschaling van bijzondere maatregelen vanwege covid-19 bij verkiezingen

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is om de maatregelen die op grond van de Tijdelijke wet verkiezingen covid-19 gelden voor de organisatie en uitvoering van verkiezingen tijdens de covid-19 pandemie zoveel mogelijk af te schalen voor de herindelingsverkiezingen in 2021 en een goed en veilig verloop van het verkiezingsproces te waarborgen;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Tijdelijke wet verkiezingen covid-19 wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1, onderdeel f, vervalt.

B

Het opschrift van artikel 1d komt te luiden:

(Aantal plaatsvervangende leden hoofdstembureau Tweede Kamerverkiezing)

C

Na artikel 1d wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 1e. (Aantal plaatsvervangende leden hoofdstembureau gemeenteraadsverkiezing)

1. Voor de toepassing van artikel E 7, tweede lid, van de Kieswet wordt in plaats van «drie plaatsvervangende leden» gelezen: een voldoende aantal plaatsvervangende leden.

2. Indien meer dan drie plaatsvervangende leden zijn benoemd, vervalt de benoeming van de boven dit aantal benoemde leden, in afwijking van artikel E 8, eerste volzin, van de Kieswet van rechtswege op het moment dat deze wet vervalt.

D

Na paragraaf 1c wordt een nieuwe paragraaf ingevoegd, luidende:

Paragraaf 1d. Tijdelijke regels over het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen

Artikel 1f. (Instellen gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen)

1. Burgemeester en wethouders stellen voor elke verkiezing een gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen in.

2. De gemeenteraad kan bepalen dat een gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen dat ten behoeve van een verkiezing op basis van deze wet is ingesteld, tevens functioneert als gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen voor een andere, door de gemeenteraad uitgeschreven, stemming.

Artikel 1g. (Samenstelling en werkwijze gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen)

1. Het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen bestaat uit een door burgemeester en wethouders vast te stellen aantal leden, van wie er één voorzitter en ten minste één plaatsvervangend voorzitter is, met dien verstande dat het aantal leden ten minste zo veel is dat op elke locatie waar het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen zitting houdt ten minste vijf leden aanwezig zijn, onder wie de voorzitter of een plaatsvervangend voorzitter.

2. Artikel E 4, tweede tot en met vierde lid, van de Kieswet is van overeenkomstige toepassing op de leden en plaatsvervangende leden van het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen.

3. Als lid van een gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen kan tevens niet worden benoemd degene die als lid van het gemeentelijk stembureau bedoeld in artikel 20 van het Tijdelijke experimentenbesluit stembiljetten en centrale stemopneming voor de desbetreffende verkiezing is benoemd.

4. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld over de samenstelling en werkwijze van het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen.

E

In artikel 2c, eerste lid, wordt «zevende en negende lid» vervangen door «zevende, negende en elfde lid».

F

Artikel 2g wordt als volgt gewijzigd:

1. Het vierde lid komt te luiden:

4. De bij een stembureau als bedoeld in het eerste lid uitgebrachte stemmen worden opgenomen door het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen.

2. In het vijfde lid vervalt «alsmede de plaatsen, dagen en het tijdstip waarop de stemopneming aanvangt».

G

In artikel 3, eerste lid, wordt na «kunnen» ingevoegd «, indien de omstandigheden rond het coronavirus daartoe nopen,», wordt na «daarvan» ingevoegd «gedurende de stemming» en wordt een volzin toegevoegd, luidende: De stemopneming geschiedt in het openbaar.

H

Artikel 3a wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, wordt na «kunnen» ingevoegd «, indien de omstandigheden rond het coronavirus daartoe nopen, ».

2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. De bij een stembureau als bedoeld in het eerste lid uitgebrachte stemmen worden opgenomen door het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen.

I

In artikel 4, eerste lid, wordt na «kunnen» ingevoegd «, indien de omstandigheden rond het coronavirus daartoe nopen,», wordt na «daarvan» ingevoegd «gedurende de stemming» en wordt een volzin toegevoegd, luidende: De stemopneming geschiedt in het openbaar.

J

Artikel 4a wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, wordt na «kunnen» ingevoegd «, indien de omstandigheden rond het coronavirus daartoe nopen, ».

2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. De bij een stembureau als bedoeld in het eerste lid uitgebrachte stemmen worden opgenomen door het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen.

K

De artikelen 7b en 7d vervallen.

L

Artikel 9 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het zevende lid vervalt « als bedoeld in het vierde lid».

2. In het tiende lid wordt «tiende» vervangen door «negende».

3. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

11. Bij ministeriële regeling kan worden bepaald dat het eerste tot en met het zesde lid, dan wel onderdelen daarvan, niet van toepassing zijn, indien dat gelet op de gewijzigde omstandigheden met betrekking tot het coronavirus niet langer noodzakelijk is. In die regeling kan tevens worden bepaald dat de daarin genoemde bepalingen of onderdelen daarvan in een of meerdere gemeenten van het Europese deel van Nederland, dan wel in Bonaire, Sint Eustatius of Saba niet van toepassing zijn.

M

Paragraaf 6a vervalt.

N

Artikel 15 vervalt.

O

Paragraaf 10b vervalt.

P

Artikel 18 wordt als volgt gewijzigd:

1. In de aanhef wordt «23» vervangen door «22» en wordt voor de tekst de aanduiding «1.» geplaatst.

2. In onderdeel b wordt «;» vervangen door «, niet zijnde een stembureau als bedoeld in artikel 3a; en»

3. In onderdeel c wordt «; en» vervangen door «, niet zijnde een stembureau als bedoeld in artikel 4a.».

4. Onderdeel d vervalt.

5. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

2. De artikelen 20, derde lid, 21 en 22, eerste tot en met derde lid, eerste volzin, voor zover het betreft het openen van de verzegelde enveloppe, zijn niet van toepassing op een stembureau als bedoeld in het eerste lid, onderdelen b en c, indien de stemming niet eindigt voor eenentwintig uur en het stembureau de stemopneming uitvoert op de locatie waar de stemming is afgerond.

Q

Artikel 20 wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan het eerste lid wordt een volzin toegevoegd, luidende: Artikel N 1, tweede lid, van de Kieswet is van overeenkomstige toepassing.

2. Het derde lid komt te luiden:

3. Nadat de handelingen op grond van het tweede lid zijn uitgevoerd sluit de voorzitter tijdelijk de zitting.

R

In artikel 21, vierde lid, vervalt de zinsnede », dan wel een stembureau als bedoeld in artikel 18, aanhef, onderdeel d,».

S

In artikel 22 vervalt het derde lid, onder vernumming van het vierde en vijfde lid tot derde en vierde lid.

T

Na artikel 22 worden de volgende artikelen ingevoegd:

Artikel 22a. (Afronding stemming stembureau voor vervroegd stemmen)

1. Deze bepaling is van toepassing op een stembureau als bedoeld in artikel 2g, 3a of 4a.
2. Artikel 19 is van overeenkomstige toepassing.
3. Nadat de werkzaamheden op grond van het tweede lid zijn beëindigd, maakt het stembureau proces-verbaal op van de stemming. In het proces-verbaal worden alle ingebrachte bezwaren vermeld. Voorts worden in het proces-verbaal vermeld de aantallen bedoeld in de artikelen J 25, negende lid, K 11, tweede lid, en L 17, derde lid, in samenhang met artikel J 25, negende lid, van de Kieswet. Artikel N 1, tweede lid, van die wet is van overeenkomstige toepassing.
4. Het proces-verbaal wordt door alle aanwezige leden van het stembureau getekend. Bij ministeriële regeling wordt hiervoor een model vastgesteld.
5. Artikel N 2 van de Kieswet is van overeenkomstige toepassing, met uitzondering van de niet gebruikte stembiljetten. Vervolgens sluit de voorzitter de zitting.
6. Artikel 21, eerste, tweede en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing. Het stembureau draagt de ongebruikte stembiljetten over aan de burgemeester.

Artikel 22b. (Inrichting proces gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen)

1. Het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen houdt op de dag van de stemming een openbare zitting ten behoeve van de stemopneming van de stemmen die zijn uitgebracht bij de stembureaus als bedoeld in de artikelen 2g, 3a en 4a.
2. Burgemeester en wethouders wijzen voor de zitting van het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen een of meer geschikte locaties aan waar de stemopneming plaatsvindt. Voorts stellen burgemeester en wethouders voor iedere locatie het tijdstip vast waarop de zitting aanvangt.
3. Indien voor de stemopneming meer dan één locatie wordt aangegeven, stellen burgemeester en wethouders tevens vast op welke locatie de stemopneming van elk stembureau plaatsvindt.
4. De burgemeester brengt de aanwijzing van een of meer locaties, het tijdstip waarop de stemopneming aanvangt en, indien van toepassing, de locatie waar de stemopneming van elk stembureau plaatsvindt ten minste veertien dagen voor de dag van de stemming ter openbare kennis.
5. Artikel 5 is van overeenkomstige toepassing op een gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen.

Artikel 22c. (Besluitvorming gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen)

1. Indien de stemopneming op meer dan één locatie plaatsvindt, besluiten en handelen de aanwezige leden van het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen namens het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen.

2. Indien bij het nemen van een beslissing door de aanwezige leden de stemmen staken, beslist de stem van de voorzitter of, indien de voorzitter niet aanwezig is, de plaatsvervangend voorzitter.

Artikel 22d. (Zitting gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen)

1. De artikelen J 35 tot en met J 39 van de Kieswet zijn van overeenkomstige toepassing op de locatie waar het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen zitting houdt.

2. Het bepaalde bij of krachtens artikel 9 is van overeenkomstige toepassing op de locatie waar het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen de stemopneming verricht.

Artikel 22e. (Stemopneming door het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen)

1. Het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen verricht voor elk stembureau separaat de handelingen met betrekking tot de stemopneming.

2. De burgemeester draagt er zorg voor dat de bescheiden, bedoeld in artikel 22a, zesde lid, in samenhang met artikel 21, tweede respectievelijk vierde lid, tijdig worden vervoerd naar de plaats waar de stemopneming zal plaatsvinden en dat de daarop aangebrachte zegels niet worden verbroken totdat het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen zijn zitting aanvangt.

3. In afwijking van het tweede lid kan de burgemeester de niet gebruikte stembiljetten als bedoeld in artikel N 2, eerste lid, onderdeel d, van de Kieswet gebruiken om uitvoering te geven aan het bepaalde in artikel J 21 van de Kieswet.

4. Op de locatie van de stemopneming opent het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen de verzegelde enveloppe met het proces-verbaal en de verzegelde stembus. Vervolgens voert het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen de werkzaamheden uit overeenkomstig het bepaalde in de artikelen N 5 tot en met N 9 van de Kieswet, met dien verstande dat in plaats van «de voorzitter» wordt gelezen: «het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen».

5. Indien het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen een verschil vaststelt tussen het aantal kiezers dat tot de stemming is toegelaten en het aantal stemmen dat is geteld, opent het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen de pakken, bedoeld in artikel N 2 van de Kieswet, en stelt de in artikel N 1 van de Kieswet bedoelde aantallen opnieuw vast. In afwijking van artikel N 1, eerste lid, tweede zin, van de Kieswet, is de som van deze aantallen het aantal kiezers dat tot de stemming is toegelaten.

6. Het gemeentelijk stembureau geeft niet eerder toepassing aan het bepaalde in artikel N 9, eerste lid, eerste volzin, van de Kieswet dan na eenentwintig uur. Tot die tijd is eenieder die ambtshalve kennis kan nemen van de vastgestelde aantallen stemmen, verplicht tot geheimhouding daarvan. Bij de mededeling van het bepaalde in artikel N 9, eerste lid, eerste volzin, van de Kieswet zijn de voorzitter en ten minste drie andere leden van het gemeentelijk stembureau aanwezig.

Artikel 22f. (Opmaken proces-verbaal gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen)

1. Nadat de werkzaamheden in artikel 22e zijn beëindigd, maakt het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen onmiddellijk proces-verbaal op van de stemopneming. Alle ingebrachte bezwaren worden in het proces-verbaal vermeld.

2. Het proces-verbaal wordt door alle aanwezige leden van het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen getekend.

3. Bij ministeriële regeling wordt voor het proces-verbaal een model vastgesteld. In het proces-verbaal is de verkiezingsuitslag voor ieder stembureau herleidbaar.

Artikel 22g. (Overdracht proces-verbaal gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen)

1. Het proces-verbaal van het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen wordt met de processen-verbaal, bedoeld in artikel 22a, derde lid, de verzegelde pakken, bedoeld in de artikelen N 2 en N 9 van de Kieswet, door ten minste twee leden van het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen naar de burgemeester overgebracht.

2. De burgemeester voegt het proces-verbaal van het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen bij de processen-verbaal die hij ontvangt op grond van artikel N 11, eerste lid, van de Kieswet en vervolgt zijn handelingen overeenkomstig het bepaalde in artikel N 11, tweede lid, van de Kieswet.

U

In artikel 23 wordt «Bij ministeriële regeling kunnen» vervangen door «Voor de artikelen 19 tot en met 22g kunnen bij ministeriële regeling» en na «de stembus,» wordt ingevoegd «de niet gebruikte stembiljetten,».

V

De artikelen 23c tot en met 23e vervallen.

W

In artikel 23g, eerste lid, wordt «zevende en negende lid» vervangen door «zevende, negende en elfde lid».

X

In artikel 23l, eerste lid, wordt «zevende en negende lid» vervangen door «zevende, negende en elfde lid».

Y

In artikel 24, eerste lid, wordt «de artikelen 7b, 7d, 11a tot en met 11i, 15, 16, 17d, 23c tot en met 23e» vervangen door «artikel 16».

Z

Artikel 26a komt te luiden:

Artikel 26a. (Gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen en centrale stemopneming)

1. Paragraaf 3.2 van het Tijdelijk experimentenbesluit stembiljetten en centrale stemopneming is niet van toepassing op een stembureau als bedoeld in artikel 2g, 3a of 4a.

2. In afwijking van artikel 22e, vierde lid, tweede volzin, en vijfde lid voert het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen de werkzaamheden uit bedoeld in de artikelen 22 en 23 van het Tijdelijk experimentenbesluit stembiljetten en centrale stemopneming.

3. In afwijking van artikel 22g, eerste lid, worden het proces-verbaal van het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen, de processen-verbaal van de stembureaus alsook de verzegelde pakken, bedoeld in de artikelen N 2 en N 9 van de Kieswet overgebracht naar het gemeentelijk stembureau bedoeld in artikel 20 van het Tijdelijk experimentenbesluit stembiljetten en centrale stemopneming.

AA

In artikel 27 wordt «artikel 22, vierde lid, tweede volzin» vervangen door «artikel 22, derde lid, tweede volzin».

AB

In artikel 30, derde lid, wordt «deze wet vervalt» vervangen door «deze wet, bepalingen daarvan of onderdelen daarvan vervalt dan wel vervallen».

ARTIKEL II

Deze wet treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin zij wordt geplaatst.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's-Gravenhage, 29 september 2021

Willem-Alexander

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K.H. Ollongren

Uitgegeven de *achtste* oktober 2021

De Minister van Justitie en Veiligheid,
F.B.J. Grapperhaus